

שעור בז: החטאת הקבועה (ג)

Shiur #27: The Fixed Hatat (part 3)

(1) ויקרא ד, כב-כו (חטאת הנשיא)

אֲשֶׁר נָשִׂיא יַחֲטֵא וְעָשָׂה אֶחַת מִכָּל-מִצְוֹת ה' אֱלֹהָיו אֲשֶׁר לֹא-
תַעֲשִׂינָהּ בְּשִׁגְגָה וְאִשָּׁם: אוֹ-הוֹדַע אֵלָיו חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא בָּהּ

טיב הקרבן והביא את-קרבנו **שְׁעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים:**

סמיכה ושחיטה וְסַמְךְ יָדוֹ עַל-רֹאשׁ הַשְּׁעִיר וְשָׁחַט אֹתוֹ בַּמִּקְוֹם אֲשֶׁר-יִשְׁחַט אֶת-הָעֹלָה לִפְנֵי ה' חֲטָאת הוּא:
עבודת הדם וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּם הַחֲטָאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל-קַרְנֹת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת-דָּמָו יִשְׁפֹךְ אֶל-יְסוֹד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה:
עבודת החלב וְאֶת-כָּל-חֲלָבֹו יִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַהּ כַּחֲלָב זָבַח הַשְּׁלָמִים וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחֲטָאתוֹ וְנִסְלַח לוֹ:

(2) ויקרא ד, כז-כח (חטאת עם הארץ)

וְאִם-נִפְשׁ אֶחַת תַּחֲטֵא בְּשִׁגְגָה מֵעַם הָאָרֶץ

בְּעִשְׂתָּהּ אֶחַת מִמִּצְוֹת ה' אֲשֶׁר לֹא-תַעֲשִׂינָהּ וְאִשָּׁם: אוֹ הוֹדַע אֵלָיו חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא

(4) ויקרא ד, לב-לד

וְאִם-כִּבְשִׁי יִבִּיא קָרְבָנוֹ לַחֲטָאת נִקְבָה תְּמִימָה יִבִּיאָנָה:

(3) ויקרא ד, כח-לא

טיב הקרבן והביא קרבנו **שְׁעִירֵת עִזִּים תְּמִימָה נִקְבָה**

עַל-חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא:

סמיכה ושחיטה וְסַמְךְ אֶת-יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחֲטָאת
וְשָׁחַט אֶת-הַחֲטָאת בַּמִּקְוֹם הָעֹלָה:
וְסַמְךְ אֶת-יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחֲטָאת
וְשָׁחַט אֹתָהּ לַחֲטָאת בַּמִּקְוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת-הָעֹלָה:

עבודת הדם וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ
וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּם הַחֲטָאת בְּאֶצְבָּעוֹ

וְנָתַן עַל-קַרְנֹת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה
וְנָתַן עַל-קַרְנֹת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה

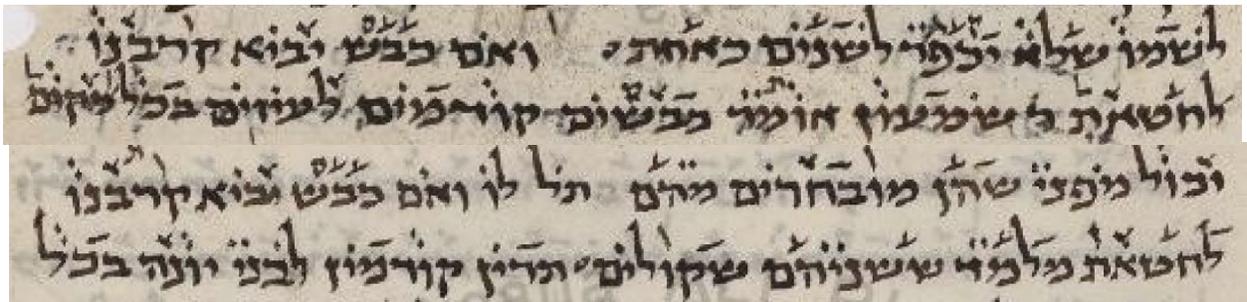
וְאֶת-כָּל-דָּמָהּ יִשְׁפֹךְ אֶל-יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ:
וְאֶת-כָּל-דָּמָהּ יִשְׁפֹךְ אֶל-יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ:

עבודת החלב וְאֶת-כָּל-חֲלָבָהּ יִסִּיר
וְאֶת-כָּל-חֲלָבָהּ יִסִּיר

כַּאֲשֶׁר הוֹסֵר חֲלָב מֵעַל זָבַח הַשְּׁלָמִים
כַּאֲשֶׁר הוֹסֵר חֲלָב-הַכֶּשֶׁב מִזְבֵּחַ הַשְּׁלָמִים

וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן מִזְבֵּחָהּ לְרִיחַ נִיחַח לַיהוָה
וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֹתָם מִזְבֵּחָהּ עַל אִשֵּׁי ה'

וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לוֹ:
וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל-חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר-חָטָא וְנִסְלַח לוֹ:

5) ספרא ויקרא - דבורא דחובה פרשה ז

אם כבש יביא קרבנו לחטאת

רבי שמעון אומר כבשים קודמין לעזים בכל מקום,

יכול מפני שהן מובחרין מהן,

תלמוד לומר אם כבש יביא קרבנו לחטאת

מלמד ששניהם שקולים.

6) משנה כתב יד קאופמן כריתות פרק ו

יב. רבי שמעון אומר: כבשים קודמין לעזים בכל מקום.

יכול מפני שהן מובחרין מהן? תלמוד לומר: ואם כבש יביא קרבנו לחטאת, מלמד ששניהם שקולים.

יג. תורין קודמין לבגיי יונה בכל מקום.

יכול מפני שהן מובחרין מהן? תלמוד לומר: וכן יונה או תר לחטאת, מלמד ששניהן שקולים.

יד. האב קודם לאם בכל מקום.

יכול שפבוד האב עודף על פבוד האם? תלמוד לומר: איש אמו ואביו תיראו, מלמד ששניהם שקולים.

7) בראשית רבה (תיאודור-אלבק) פרשת בראשית פרשה א

[את השמים ואת הארץ] בית שמי / בית שמאי / אומ' השמים נבראו תחילה, בית הלל אומ' הארץ נבראת תחילה, על דעתיהון דבית שמי למלך שעשה לו כסא ואחר כך האיפופודין שלו דכת' השמים כסאי והארץ הדום רגלי וגו', על דעתיהון דבית הלל למלך שבנה פלטין, משבנה תחתית בונה העלית דכת' ביום עשות יי' אלהים ארץ ושמים אמר ר' יהודה בר' אלעאי הדה מסייעא לבית הלל לפניס הארץ יסדת ואחר כך ומעשי ידיך שמים. אמר ר' חנין ממקום שהמקרא מסייע לבית שמי משם דבית הלל מסלקין אותן והארץ היתה כבר היתה, ר' יוחנן מש' חכמים לבריאה שמים קדמו ולשכלול הארץ קדמה, אמר ר' תנחומה אנה אמינ' טע', לבריאה שמים קדמו בראשית ברא אלהים וגו', ולשיכלול הארץ קדמה ביום עשות יי' אלהים ארץ ושמים, אמר ר' שמעון תמיה אני היך נחלקו אבות העולם בדבר זה שלא נבראו אלא שניהם כאילפס וכיסויה קורא אני אליהם יעמוד יחדו, אמר ר' אלעזר בר' שמעון אם כדעת שאמר אבה למה פעמים הוא מקדים ארץ לשמים ושמים לארץ, אלא מלמד ששניהם שקולים זה בזה. בכל מקום הוא מקדים אברהם ליצחק ויצחק ליעקב ובמקום אחד אומר וזכרתי את בריתי יעקב וגו' מגיד ששלשתן שקולין זה בזה. בכל מקום מקדים משה לאהרן ובמקום אחד אומר הוא אהרן ומשה מגיד ששניהם שקולים. בכל מקום מקדים יהושע לכלב ובמקום אחר אומר בלתי כלב בן יפנה הקניי ויהושע מגיד ששניהם שקולים. בכל מקום מקדים כיבוד אב לכיבוד אם ובמקום אחד אומר איש אמו ואביו מגיד ששניהם שקולים זה בזה.

(8) ספרי במדבר פרשת פינחס פיסקא קלג

ואלה שמות בנותיו מחלה נועה וחגלה ומלכה ותרצה, או כל הקודם במקרא קודם במעשה ת"ל ותהיינה מחלה תרצה וחגלה ומלכה ונועה בנות צלפחד מלמד שכולם שקולות זו בזו.

(9) סוטה לב ע"ב

גופא אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי מפני מה תיקנו תפלה בלחש שלא לבייש את עוברי עבירה שהרי לא חלק הפתוב מקום בין חטאת לעולה. ולא והא איכא דמים דם חטאת למעלה ודם עולה למטה התם פהן הוא דידע. והאיכא חטאת נקבה עולה זכר התם מיכסיא באליה.

תינח כבשה שעירה מאי איכא למימר התם איהו דקא מיכסיף נפשיה דאיבעי ליה לאיתוויי כבשה וקא מייתי שעירה.

חטאת דעבודה זרה דלא סגי דלאו שעירה מאי איכא למימר התם ניכסיף וניזיל כי היכי דנכפר ליה.

(10) ר' יוסף בכור שור שמות ל:א'

ועשית מזבח מקטר קטורת – להקטיר עליו קטורת. מלכותא דשמיא כעין מלכותא דארעא: כעין שעושין המלכים מוגמר לבשם, ומזבח העולה כגון בית המטבחים, ושולחן, ומנורה. והמטבחים רחוק משכנו של מלך, והשולחן והמנורה והמוגמר קרוב יותר. ובית קדשי הקדשים – חדר המלך ומקום כסאו.

ולא מפני שהקב"ה צריך לזה, כי לו כל חייתו יער, בהמה, ועוף, וכמו שנאמר אם ארעב לא אומר לך. אלא שהקב"ה חפץ להצדיק את ישראל, וכמו שאמרו החכמים: **רצה המקום לזכות את ישראל, לפיכך הרבה תורה ומצות.** ולכך שיכן שכינתו ביניהם – שתהא אימתו ויראתו עליהם, ותיקן שיקריבו לפניו קרבנות, נדרים ונדבות, חטאות ואשמות, תמידין ומוספין – לכפר עליהם. שכשאדם חוטא ורואה ויודע שנתכפר לו, ויודע שהוא נקי, נזהר יותר מלחטא ומללכלך עצמו בחטא {א}. ואם לא ידע שמתכפר לו, וחוטא היום ולמחר, וסבור הריני מלוכלך בחטאים, שוב אינו נזהר על עצמו. וכן אמרו רבותינו: **כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה, נעשית לו כהיתר.** ולכך קבע הקב"ה לישראל קרבנות להתכפר בהם, ויום הכפורים למחילה ולסליחה, שלא ירגילו לחטאים. משל לאדם שיש לו בגדים צחים נקיים ומלובנים, כל זמן שבגדיו מלובנים, הוא נזהר בהם מן הטיט ומן הליכלוך, וכיון שנתלכלכו, אינו נזהר בהם. ולכך צוה הקב"ה על העבודה ועל הקרבנות, וזהו שאמר שלמה: בכל עת יהיו בגדיך לבנים.